

PRACTICA INTERNAȚIONALĂ DE DESFĂȘURARE A ALEGERILOR PE TIMP DE PANDEMIE

Cristina Berlinschii, doctorandă la Școala Doctorală în Drept, formatoare în cadrul Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE)

Incertitudinea evoluției epidemiologice a infecției de COVID-19 este o mare provocare pentru organele de management electoral (OME), mai ales în situația când trebuie să organizeze alegeri la o anumită dată. Pregătirea scenariilor și identificarea rapidă a soluțiilor concrete este prima acțiune importantă care trebuie întreprinsă. De asemenea, regândirea procesului electoral și asigurarea măsurilor de protecție sunt aspecte primordiale pentru organizarea alegerilor care să nu afecteze drepturile fundamentale ale cetățenilor. Urmările pandemiei pot afecta diferite activități ale procesului de organizare și desfășurare a alegerilor. Experiența internațională a statelor care au organizat alegeri în această perioadă de criză este punct de referință pentru statele care urmează să se afle în această postură.

The uncertainty of the epidemiological evolution of COVID-19 infection is a major challenge for electoral management bodies (EMB), especially when they have to hold elections at a certain date. Preparing the scenarios and quickly identifying concrete solutions is the first important action to be taken. Also, rethinking the electoral process and ensuring protection measures are key aspects for the organization of elections and not to affect the fundamental rights of citizens. The consequences of the pandemic can affect various activities of the electoral process. The international experience of the states that held elections in this time of crisis is a point of reference for the states that will organize election in the near future.

Cuvinte-cheie: COVID-19, măsuri protecție, provocări alegeri, proces electoral, riscuri, practica internațională

Keywords: COVID-19, protection measures, election challenges, electoral process, risks, international practice

Sumar executiv

Infecția de Coronavirus (COVID-19) prezintă o provocare dificilă și inedită pentru organele de management electoral (OME) și pentru administrarea alegerilor, iar răspândirea globală a infecției afectează profund procesul electoral. Urgențele electorale până acum erau cauzate de evenimente meteorologice catastrofale sau stare de război, astăzi deja și de pandemie. Opțiunile pe care le au țările unde sunt preconizate alegeri sunt două, fie să amâne sau/și să suspende alegerile, fie să desfășoare scrutinul în termeni legali. Statele care sunt puse în situația să organizeze alegeri se confruntă cu o serie de provocări și necesități pentru a asigura buna desfășurare a procesului electoral.

Experiența internațională ne arată că acum este momentul oportun să fie aplicate metodele alternative de vot în cadrul alegerilor, pentru a evita răspândirea infecției de COVID-19.

Într-o astfel de situație, parametrii constituționali și legali trebuie parcurși cu atenție. Trebuie să fie luate în considerare sfaturile de zi cu zi ale epidemiologilor și ale oficialilor de sănătate publică. Preocuparea publică pentru abuzul amânat, motivat politic sau

perceput, trebuie luată în serios. Orice încercare a unui guvern de a-și extinde „în mod nedemocratic” propriul mandat trebuie să fie atenuată.

Analiza situației actuale

Din 21 februarie până pe 21 mai 2020, cel puțin 80 de țări ar fi trebuit să organizeze alegeri. Dintre acestea, 60 de țări au decis să amâne alegerile naționale sau locale din cauza infecției de COVID-19, dintre care cel puțin 18 țări au decis să amâne alegerile și referendumurile naționale. Celelalte 25 de țări au decis să organizeze alegerile, așa cum a fost planificate inițial, în ciuda preocupărilor legate de COVID-19¹.

În acest articol, vom prezenta câteva țări care au organizat alegeri pe timp de pandemie, în ce condiții le-au organizat și care au fost măsurile luate pentru a împiedica răspândirea infecției de COVID-19. Primele alegeri în acest an au fost în luna februarie 2020. Printre țările care au organizat alegeri în luna februarie se numără: alegeri parlamentare în **Iran** (21 februarie 2020), alegeri în **Taiwan** (22 februarie 2020).

În luna martie 2020, au avut loc alegeri legislative în **Israel** (2 martie 2020), alegeri generale în **Guyana** (2 martie 2020), alegeri pentru președinția unui comitat în **Taiwan** (7 martie 2020), alegeri locale în **Franța** (15 martie 2020), alegeri locale în landul **Bavaria, Germania** (primul tur 16 martie 2020 și al doilea tur la 29 martie 2020), alegeri parlamentare noi la **Hâncești, Moldova** (15 martie 2020), alegerile municipale în **Republica Dominicană** (15 martie 2020), alegeri primare în statele **Arizona, Florida și Illinois, SUA** (17 martie 2020), alegerile generale la **Vanuatu** (19 martie 2020), alegeri secundare locale în **Bangladesh** (21 martie 2020), alegeri în **Polonia** (22 martie 2020), un referendum constituțional în **Guinea** (22 martie 2020), alegerile parlamentare au reluat în unsprezece circumscripții din **Camerun** (22 martie 2020), alegeri generale ale Senatului în **Irlanda** (30-31 martie 2020), etc.

În luna aprilie 2020, au avut loc alegerile municipale din turul doi la **Geneva, Elveția** (4 aprilie 2020) prin vot poștal, alegeri primare democratice în statul **Wisconsin, SUA** (7 aprilie 2020), alegeri parlamentare la Kiribati (14 aprilie 2020), alegeri parlamentare în **Coreea de Sud** (15 aprilie 2020), alegeri parlamentare, al doilea tur de scrutin la **Mali** (19 aprilie 2020), alegeri în statul **Maryland, SUA** (28 aprilie 2020), alegeri primare în statul **Ohio, SUA** (28 Aprilie 2020) etc.

Toate aceste țări au introdus măsuri de protecție indispensabile pentru prevenirea răspândirii infecției, inclusiv au utilizat și metode de vot alternative. Unele dintre ele, ca Germania sau Elveția au aplicat doar votul prin poștă și au anulat votarea în secția de votare. Restul, au implementat măsurile de precauție dispuse de autorități și au deschis ușile secțiilor de votare pentru alegători.

---

¹ *Global overview of COVID-19: Impact on elections* <https://www.idea.int/news-media/multimedia-reports/global-overview-covid-19-impact-elections>, accesat la 24 mai 2020.

Măsurile de protecție întreprinse pentru prevenirea răspândirii COVID-19

Măsuri de precauție bine gândite și adecvate au fost aplicate de statele care au desfășurat alegerile, astfel încât să nu afecteze sănătatea publică, integritatea electorală și încrederea alegătorilor în democrație. Primele măsuri speciale implementate și testate la nivel internațional au fost distanțarea socială, dezinfectarea secțiilor de votare și a materialelor electorale, utilizarea echipamentului protector - măști, mănuși și a substanțelor dezinfectante, încurajarea alegătorilor să aducă pixuri de acasă etc.

Chiar dacă fiecare stat a aplicat măsuri de prevenire similare, nu există practici și standarde unitare care să fie aplicate în această privință.

De asemenea, statele au utilizat metode de vot alternative pentru a oferi posibilități suplimentare tuturor alegătorilor să participe la vot, inclusiv votul de la distanță. Măsurile pe care OME le-au aplicat atunci când au desfășurat alegeri pe fondul infecției de COVID-19 au fost după cum urmează:

1. Franța – aici s-au introdus restricții semnificative pentru a stopa răspândirea COVID-19, cum ar fi interzicerea adunărilor cu participarea a peste 100 de persoane, închiderea școlilor, suspendarea evenimentelor sportive. Guvernul francez a emis linii directoare secțiilor de votare recomandând ca alegătorii să stea la un metru distanță unul de celălalt, au cerut alegătorilor să-și aducă propriile lor pixuri, pentru a evita transmiterea virusului în acest fel, utilizarea materialelor de curățare, afișe cu instrucțiuni pentru a fi fixate în afara secțiilor de votare. Suplimentar, în Franța, votarea prin procură este permisă.
2. În municipalitatea Shoal Lake din Canada, alegătorilor li s-a cerut să folosească dezinfectant pentru mâini la intrarea și la ieșirea din secția de votare și „a fost permisă intrarea doar doi alegători concomitent, cu semne care avertizau să păstreze doi metri distanță. Alegătorii au primit buletinul de vot printr-o „fantă decupată din plastic suficient de mare pentru plic”, care servea ca ecran protector pentru funcționarii electorali.²
3. Regiunea de sud a Germaniei, Bavariei a organizat alegeri locale în primul tur din 15 martie, funcționarii au folosit mănuși și mulți alegători și-au adus propriile stilouri la urne. Cel de-al doilea tur, alegerile au avut loc doar prin poștă.

În general, vedem că autoritățile s-au confruntat cu provocarea de a crea și impune reguli stricte de profilaxie, protecție și prevenire a răspândirii COVID- 19. Purtarea măștilor și mănușilor, măsurarea temperaturii corpului, păstrarea distanței sociale, dezinfectarea mâinilor, a suprafețelor secțiilor de votare, cabinelor de vot, ștampilelor și altor materiale electorale, precum și alte reguli au fost strict respectate în fiecare secție de votare.

---

² *Elections Held and Mitigating Measures Taken During COVID-19*
https://www.ifes.org/sites/default/files/elections_held_and_mitigating_measures_taken_during_covid-19.pdf, accesat la 24 mai 2020.

De asemenea, OME s-au gândit și la alegătorii infectați. Astfel, alegătorii care au fost în carantină din cauza virusului au fost lăsați să meargă la secțiile de votare să voteze, după închiderea secțiilor de votare și după ce orele oficiale de votare s-au încheiat. Toți cei care au mers la secțiile de votare au primit ordin să poarte o mască de față și li s-a verificat temperatura corpului cu termometre înainte de a li se permite să voteze.

Mai jos prezentăm experiența unor țări privind desfășurarea alegerilor pe timp de COVID-19 și măsurile luate.

Practica internațională de desfășurare a alegerilor pe timp de COVID-19

Studiu de caz: Primul tur al alegerilor municipale în Franța

Alegerile municipale franceze au avut loc pe 15 martie 2020, iar cetățenii francezi s-au prezentat la urne, în ciuda blocajului la nivel național provocat de focarul de coronavirus și în situația în care Franța a închis aproape toate instituțiile publice cu o zi înainte de ziua alegerilor.

Funcționarii electorali au purtat mănuși din latex, au oferit dezinfectant și au marcat benzi cu săgeți pe podea care arătau unde trebuie să stea oamenii și care este distanța între ei. Pe de altă parte, chiar dacă au venit la votare, unii alegători francezi au purtat mănuși și au adus propriile lor stilouri pentru a-și semna votul.

Președintele francez a insistat ca secțiile de votare să-și continue activitatea pentru a asigura continuitatea democratică în țară și să desfășoare procesul de organizare a alegerilor pentru funcția de primar și consilieri în consiliile municipale. Municipaliitățile franceze au anunțat diverse măsuri pentru a suprima răspândirea infecției în rândul alegătorilor, inclusiv prin dezinfectarea regulată a cabinelor de vot, asigurarea unei distanțe fizice sigure între cei care așteaptă în linie pentru a vota și asigurarea igienizării cu geluri dezinfectante la intrarea și ieșirea din secția de votare.

Cel de-al doilea tur a fost programat inițial pe 22 martie 2020, dar a fost amânat, ca rezultat al răspândirii pandemiei coronavirusului pe teritoriul Franței. Cea de-a doua rundă a alegerilor locale a fost amânată pentru 21 iunie 2020, în urma discuțiilor dintre oficialii guvernamentali și liderii partidelor de opoziție, potrivit presei franceze³.

Prin urmare, cele mai multe dintre constituțiile statelor democratice ale lumii includ de urgență dispoziții care permit autorităților, în perioade de necesitate urgentă, să ia măsuri pentru a proteja securitatea națională, viețile cetățenilor și proprietățile acestora, a menține serviciile publice esențiale, a concentra facilitarea resurselor pentru a le direcționa către zonele cu cea mai mare nevoie. Aceste acțiuni se întreprind cu scopul de a reface normalitatea. Printre dispozițiile de urgență, autoritățile guvernamentale pot să limiteze sau să suspende anumite drepturi constituționale ale cetățenilor, prin introducerea unor măsuri speciale.

---

³ *France set to postpone second round of local elections over coronavirus fears* in France 24 <https://www.france24.com/en/20200316-france-set-to-postpone-second-round-of-local-elections-over-coronavirus-fears>, accesat la 23 mai 2020.

Spre exemplu, măsuri speciale de securitate și sănătate au fost introduse pentru majoritatea alegerilor desfășurate în luna martie 2020, cu excepția alegerilor locale în landul Bavaria din Germania, unde votarea în turul doi s-a desfășurat exclusiv prin aplicarea votului prin poștă.

Studiu de caz: Organizarea alegerilor locale în Bavaria, provincie din sudul Germaniei

Bavaria, land federal care este situat în partea de sud-est a Germaniei, cu capitala la München a organizat primul tur al alegerilor locale pe 15 martie 2020, aplicând metoda de vot personal la secțiile de votare, dar și votarea prin poștă. Alegătorii din Bavaria au mers la votare, chiar dacă oficialii au impus măsuri drastice la nivel național pentru a limita răspândirea virusului COVID-19. Organele electorale au luat măsuri de precauție, inclusiv au repartizat mănuși de protecție. Alegătorii au avut voie să-și aducă propriile stilouri. Cu toate acestea, funcționarii electorali au declarat că în cadrul acestor alegeri, numărul alegătorilor care au transmis buletinele de vot prin metoda poștală este cu mult mai mare decât cu cinci ani în urmă.

Pentru al doilea tur al scrutinului, organizat pe 29 martie 2020, exclusiv, s-a decis că va avea loc votarea doar prin poștă și s-au făcut aranjamentele logistice indispensabile, pentru a evita riscul de contagiune pentru sănătate dacă alegătorii vor participa la vot prezentându-se la secția de votare.

Studiu de caz: 3 state din Statele Unite ale Americii au desfășurat alegeri primare pe 17 martie 2020

Funcționarii electorali din Florida, Arizona și Illinois au luat măsuri de precauție suplimentare pentru a asigura siguranța alegătorilor și a membrilor din birouri, inclusiv igienizarea mașinilor de vot. Participarea alegătorilor în ziua alegerilor a fost mai scăzută din cauza preocupărilor față de virusul COVID-19, inclusiv pentru că cetățenii americani au avut posibilitatea să utilizeze votul anticipat și votul prin poștă. Comitetul Național pentru Democrație a solicitat statelor care urmează să aibă alegeri primare în această primăvară să nu își reprogrameze data alegerilor, ci să adopte votul prin poștă sau votul prin email, ca răspuns la focarul de coronavirus.

Studiu de caz: Republica Dominicană a organizat alegeri municipale duminică, 15 martie 2020

Alegătorii au folosit buletinele de vot pe hârtie, după ce o problemă tehnică cu aparatele de votare electronice a determinat guvernul să suspende și să reprogrameze aceste alegeri, care au fost inițial programate pe 16 februarie 2020. Pe lângă protestele care durau deja de o lună, un alt test al alegerilor a fost îngrijorarea crescândă cu privire la răspândirea coronavirusului. Până la 15 martie 2020 erau înregistrate 21 de cazuri de coronavirus confirmate în țară, iar primul deces a fost raportat luni dimineață, a doua zi după alegeri. Funcționarii electorali au desfășurat alegerile, menționându-se că au fost luate măsuri speciale. De asemenea, activiștii locali au solicitat oamenilor să meargă la

vot. La 17 martie, președintele Danilo Medina a declarat o stare de urgență, anunțând o serie de măsuri pentru a opri răspândirea virusului. Măsurile au afectat direct organizarea alegerilor prezidențiale și legislative programate pentru 17 mai 2020, întrucât guvernul dominican a interzis organizarea de mitinguri și alte evenimente în masă în timpul campaniei electorale. La 13 aprilie, Consiliul Electoral Central (JSE) din Republica Dominicană a amânat alegerile pentru 5 iulie, cu o eventuală a doua rundă la 26 iulie. Amânarea alegerilor s-a făcut ținând cont și de infecția de COVID-19 care a provocat daune grave sănătății populației.

Studiu de caz: Votul prin poștă în Polonia

Pe 10 mai 2020, vor avea loc alegeri pentru funcția de Președinte al Poloniei iar alegătorii vor vota doar prin poștă⁴. Din anul 2014, votul prin poștă în Polonia era disponibil doar alegătorilor cu dizabilități și cetățenilor de peste hotare, însă acum a fost extins pentru toți cetățenii Poloniei. Această metodă de vot alternativă a fost utilizată pe larg și în alegerile parlamentare din Coreea de Sud, pe 15 aprilie 2020, în alegerile locale din landul federal Bavaria, Germania, în luna martie 2020. De obicei această metodă este utilizată pentru anumite grupuri țintă de alegători și solicită un efort logistic enorm, de la achiziționarea serviciilor poștale până la recrutarea funcționarilor electorali pentru prelucrarea și numărarea buletinelor de vot. În această perioadă de pandemie, țările care deja utilizează această metodă alternativă de vot pot să o extindă pentru toate categoriile de alegători, cu un efort mai mic decât țările care abia încep să o implementeze.

Studiu de caz: Votul în prealabil în Coreea de Sud

La alegerile parlamentare din Coreea de Sud, pe 15 aprilie 2020, Comisia Electorală Națională a depus eforturi maxime pentru a încuraja cetățenii să voteze în prealabil la cele 3 500 de secții de votare în întreaga țară. Votul în prealabil a avut loc pe data de 10 și 11 aprilie. Raționamentul acestei strategii este foarte simplu - cu cât mai mulți alegători vor vota în prealabil, cu atât mai puțini se vor prezenta în ziua alegerilor la urnele de vot, respectiv se va diminua riscul aglomerării secțiilor de votare. Această strategie a funcționat excepțional de bine, Comisia Electorală Națională a confirmat cifra record de aproximativ 12 milioane de alegători care au votat în prealabil sau 26,7% de alegători din totalul cetățenilor cu drept de vot. O creștere semnificativă față de alegerile parlamentare din 2016, unde doar 12,19% alegători au votat în prealabil⁵. Comisia electorală națională (NEC) a trebuit să elaboreze urgent măsuri de protecție împotriva COVID19. În plus față de măștile și mănușile obligatorii, alegătorii au fost verificați dacă au temperatură și pulverizați cu dezinfectant de mână atunci când s-au prezentat la vot.

Unii pacienți confirmați sau suspecți de COVID-19 li s-a permis să voteze de acasă sau de la spitale prin e-mail sau prin buletine de vot în avans.

---

⁴ "Poland planning to hold presidential election as postal ballot ....", <https://bnn-news.com/poland-planning-to-hold-presidential-election-as-postal-ballot-212158>, accesat la 2 mai 2020.

⁵ "Managing Elections under the COVID-19 Pandemic: South ...." <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/managing-elections-during-pandemic-republic-korea-crucial-test.pdf>, accesat la 2 mai 2020.

O lecție de învățat de la Coreea de Sud este importanța existenței unui cadru electoral solid, care să asigure un mediu de vot sigur.

Studiu de caz: Alegerile parlamentare și referendumul din Guinea

În Guinea procesul de votare a fost controversat și pe fondul protestelor și al violenței electorale. Ca răspuns la COVID-19, unele secții de votare au solicitat alegătorilor să se spele pe mâini înainte de a vota, iar posturile de radio reaminteau cetățenilor să mențină distanța față de alți votanți. În coordonare cu Agenția Națională de Securitate a Sănătății, Comisia Electorală Națională Independentă din Guinea a mandatat:

- Pulverizarea centrelor și secțiilor de votare înainte și după vot;
- Respectarea distanțării sociale de un metru între alegători;
- asigurarea a fiecărei secții de vot cu săpun și apă, sticle de gel dezinfectant hidroalcoolic;
- curățarea constantă a meselor și cabinelor de către evaluatori care poartă mănuși în mod regulat;
- Spălarea obligatorie a mâinilor pentru alegători înainte și după vot;
- Cerința ca alegătorii să părăsească spațiile imediat după votare;
- Acces limitat la maximum 20 de persoane simultan în camerele unde au fost centralizate rezultatele;
- cerință obligatorii ca funcționarii electorali să poarte măști.

Studiu de caz: alegeri locale în Queensland, Australia

Votarea este obligatorie în Australia și o amendă de 133 USD poate fi aplicată celor care nu merg la vot. Măsurile puse în aplicare la urne au fost de a limita numărul de persoane din interiorul clădirii la mai puțin de 100. Pe lângă aceasta, furnizare cu produse igienizatoare de mână, curățarea suplimentară a locurilor de votare; menținerea distanței de 1,5 metri; eliminarea materialelor informative despre „cum se votează” și distribuirea fizică a altor materiale a fost exclusă; încurajarea alegătorilor să aducă propriile lor pixuri sau creioane cu ei pentru a vota; încurajarea votării anticipate; angajarea personalului suplimentar pentru a ajuta la gestionarea rândurilor.

Comisia Electorală din Queensland (ECQ) a instituit un sistem de votare telefonică pentru un număr limitat de alegători cu risc. Cu toate acestea, acest serviciu a fost afectat de probleme, deoarece un număr de 19.000 de alegători au fost înregistrați pentru acest serviciu. Votarea prin poștă a fost permisă; cu toate acestea, termenul limită pentru a solicita un buletin de e-mail a fost 16 martie.

Constatări

În funcție de gradul de perturbări generat de COVID-19, organizarea alegerilor poate fi foarte dificilă sau chiar imposibilă. De exemplu, producția și distribuția buletinelor de vot,

cabinelor de vot, sigiliilor și a altor livrări necesare în timpul procesului pot fi grav afectate de măsurile impuse pentru limitarea răspândirii virusului.

În cel mai bun caz, alegerile democratice se caracterizează printr-un grad ridicat de participare și niveluri egale de participare pe diferite segmente dintr-o societate, pentru a evita obținerea unei ieșiri a unei alegeri, formată în mod obișnuit de unele grupuri față de altele. Există riscul ca decizia de a continua organizarea alegerilor așa cum era programată inițial, în ciuda focarului de pandemie, ar putea submina legitimitatea lor generală prin reducerea participării la vot. Cu toate acestea, cu necesitatea unei expuneri limitate la grupuri mari și distanțare socială, cetățenii pot fi mai puțin susceptibili să părăsească locuințele pentru a vota din cauza preocupărilor lor de sănătate și a membrilor familiei lor.

Votarea în afara țării se poate dovedi deosebit de dificilă atât în ceea ce privește organizarea alegerilor în străinătate, cât și exercitarea dreptului de vot de către cetățeni datorită restricțiilor potențiale impuse de țările gazdă. Acest lucru ar contribui și la subminarea legitimității alegerilor. Există, de asemenea, un risc major ca cei descurajați să participe la vot să fie disproporționat de grupurile de vârstă mai mari, cu condiții de sănătate subiacente.

Concluzii

Dreptul cetățenilor de a confirma în funcții aleșii poporului sau de a-i înlocui cu alții, este un pilon al valorilor și al standardelor democratice. Acest proces este unul public și implică mobilizarea întregii societăți, de ce nu comparată numeric cu mobilizarea pe timp de război. Organizarea sau amânarea alegerilor, precum și alte multiple aspecte ale procesului de luare a deciziilor sunt tipice pentru fiecare naționalitate în parte. Luarea deciziilor este mai simplă acolo unde constituțiile și legile prevăd clar condițiile în care alegerile pot fi amânate sau suspendate. Cu toate acestea, chiar și în aceste cazuri, există în mod normal un grad larg de interpretare în aplicarea orientărilor.

Măsurile de protecție sunt principalele acțiuni care trebuie obligatoriu implementate. Institutul pentru Democrație și Asistență Electorală (International IDEA) a propus câteva linii directoare pentru funcționarea secțiilor de votare și activitatea funcționarilor electorali pe durata riscului acțiunilor pandemice COVID-19, care pot fi utilizate de fiecare stat care urmează să organizeze alegeri. Riscul va fi și mai mic, dacă sunt implementate și metode alternative de vot. Dacă sunt adoptate metode alternative de votare la distanță, alegătorii trebuie să fie informați și educați cum și când să le folosească, printr-o campanie de informare amplă.

Indispensabilitatea aplicării măsurii suplimentare de protecție a sănătății alegătorilor și a funcționarii rămâne prioritară. Util ar fi, ca fiecare OME care organizează alegeri să aibă creată o pagină despre COVID-19 și alegeri, cu informații și actualizări pentru comunicarea eficientă cu alegătorii și transparența acțiunilor viitoare.